

SCI-CONF.COM.UA

PERSPECTIVES OF CONTEMPORARY SCIENCE: THEORY AND PRACTICE

**PROCEEDINGS OF XI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
DECEMBER 9-11, 2024**

**LVIV
2024**

PERSPECTIVES OF CONTEMPORARY SCIENCE: THEORY AND PRACTICE

Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference

Lviv, Ukraine

9-11 December 2024

Lviv, Ukraine

2024

UDC 001.1

The 11th International scientific and practical conference “Perspectives of contemporary science: theory and practice” (December 9-11, 2024) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2024. 1515 p.

ISBN 978-966-8219-88-7

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Perspectives of contemporary science: theory and practice. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Lviv, Ukraine. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-perspectives-of-contemporary-science-theory-and-practice-9-11-12-2024-lviv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: lviv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1.	<i>Алекс де Кайро</i>	27
	РОЗРОБКА ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ПИВОВАРНИХ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ДОНЕЦЬКОЇ СЛЕКЦІЇ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	
2.	<i>Зеленянська Н. М., Хом'як І. Д.</i>	31
	ЗАСТОСУВАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ПРЕПАРАТІВ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЩЕПЛЕНИХ САДЖАНЦІВ ВИНОГРАДУ	
3.	<i>Зеленянська Н. М., Кравченко Є. О.</i>	36
	ВПЛИВ ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ КОМПОНЕНТІВ ЩЕП НА ВИХІД ЩЕПЛЕНИХ САДЖАНЦІВ ВИНОГРАДУ ЗІ ШКІЛКИ	
4.	<i>Кошельник В. А., Гнот Р. О.</i>	42
	ВИКОРИСТАННЯ ТОРСІЙНОГО ПОЛЯ ЛЮДИНИ-ОПЕРАТОРА ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ РОСЛИН ДО НЕСПРИЯТЛИВИХ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ	
5.	<i>Литвиненко Т. В., Кравець А. А.</i>	44
	ЕКСТЕР'ЄРНІ ОСОБЛИВОСТІ КОРІВ-ПЕРВІСТОК УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ	
6.	<i>Мельник Т. І., Арнаутів К. І., Пилипець І. С., Головін М. Ю., Літвяков В. М.</i>	48
	РІСТРЕГУЛЯЦІЯ ЗА ФОРМУВАННЯМ ВЕГЕТАТИВНИХ ОРГАНІВ <i>PINUS SEMBRA L.</i> В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	
7.	<i>Оленіч О. А.</i>	52
	СТВОРЕННЯ КОЛЕКЦІЇ БУЗКУ ЗВИЧАЙНОГО НА ПРИЛУЦЬКІЙ ДОСЛІДНІЙ СТАНЦІЇ ІС НААН	
8.	<i>Плотницька Н. М., Невмержицька О. М., Афонін В. О.</i>	56
	ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОТРУЙНИКІВ ПРОТИ ЖУКА КОЛОРАДСЬКОГО	
9.	<i>Савіна О. І., Глюдзик-Шемота М. Ю., Якубовський О. Б., Дудкін Д. О.</i>	59
	ВПЛИВ ОСІННЬОГО ПОСІВУ РЕДИСКИ НА ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ УРОЖАЮ	
10.	<i>Шинкаренко А. О.</i>	66
	ПІДХОДИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУКУРУДЗИ	
11.	<i>Шпак Н. П.</i>	68
	ЛІСОВА РОСЛИННІСТЬ В НАСАДЖЕННЯХ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «КАРМЕЛЮКОВЕ ПОДІЛЛЯ»	

BIOLOGICAL SCIENCES

12.	<i>Бессонова В. П., Періста А. С.</i>	75
	АСОРТИМЕНТ КВІТНИКОВИХ РОСЛИН НА ВУЛИЦЯХ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ МІСТА ДНІПРО	

BIOLOGICAL SCIENCES

АСОРТИМЕНТ КВІТНИКОВИХ РОСЛИН НА ВУЛИЦЯХ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ МІСТА ДНІПРО

Бессонова Валентина Петрівна

д.б.н., професор

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

м. Дніпро, Україна

Періста Анна Сергіївна

магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет,

м. Дніпро, Україна

Вступ. Квітники відіграють велику роль в оформленні ландшафту та організації території міста, можуть виступати центром чи віссю просторового вирішення ансамблю урбанізованого середовища. З допомогою квітничково-декоративного оформлення міських об'єктів можна у достатній мірі подолати колористичну дисгармонію оточуючого середовища й естетичний дискомфорт (Бондарєва, 2007).

Все більшої популярності в озелененні набувають квітники з оригінальними рослинами необхідної колірної гами. Особлива увага приділяється загальному стану квітника та умовам місцезростання рослин у міських умовах. Все це є важливою передумовою вдалого вирішення комплексу завдань, що пов'язані з формуванням міського середовища та поліпшенням його еколого-естетичних цінностей (Марченко, 2013, Бессонова та ін., 2022, Бессонова, Яковлєва-Носарь, 2022). Виходячи з вищезазначеного, вивчення різноманіття квіткових декоративних рослин на міських територіях є актуальним.

Мета даної роботи: оцінити асортимент квіткових декоративних рослин в озелененні вулиць центральної частини Правобережжя м. Дніпро.

Матеріали і методи. Дослідження асортименту та стану квітникових рослин у центральній частині м. Дніпро проводили на 9 ділянках: вул. Січеславська Набережна (від університету ім. Альфреда Нобеля до річкового порту) (1), вул. князя Ярослава Мудрого (2), вул. Андрія Фабра (3), пр. Д. Яворницького (від Дніпровського академічного театру опери та балету до залізничного вокзалу) (4), пр. Пушкіна (5), вул. Старокозацька (6), вул. Шмідта (7), вул. Ю. Савченка (8), пр. О. Поля (9) (рис. 1).

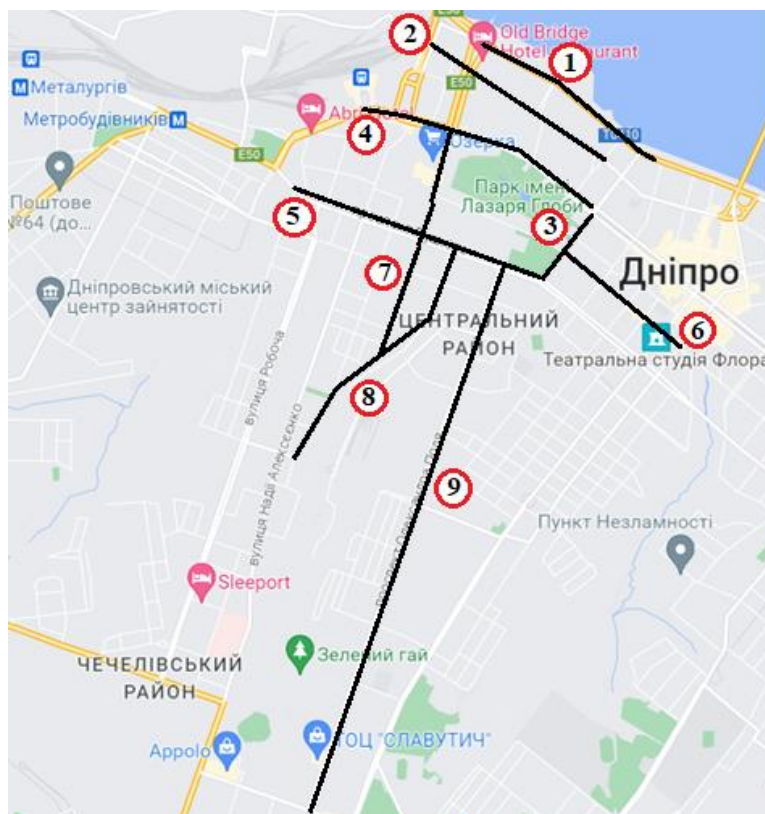

Рис. 1. Розташування дослідних ділянок

До переліку ділянок увійшли вулиці з різним типом забудови – багатоповерхівками, приватним сектором, широкою мережею громадських закладів тощо. Місто Дніпро входить до зони сильного забруднення через наявність розвинутого виробництва чорних металів, електросплавів, труб, метизів; хімічної промисловості тощо. Підвищений вміст у ґрунтах широкого спектру хімічних елементів зумовлюється перенесенням важких металів пануючими вітрами від промислових підприємств міста.

Методика проведення досліджень. Дослідження проводилися у три етапи – навесні, влітку та восени. Видовий склад оцінювали маршрутним

методом і встановлювали види за «Визначником вищих рослин України» (1999), довідником (Бессонова, 2010), а також використовуючи інтернет-ресурси. Рослини розподіляли у групи за тривалістю онтогенезу та виробничими ознаками.

Результати експерименту та їх аналіз. На досліджених нами вулицях центральної частини Правобережжя м. Дніпро виявлено 75 таксонів декоративних квіткових рослин, що належать до 37 родин (табл.).

Таблиця

Таксономічний склад декоративних квіткових рослин на вулицях центральної частини Правобережжя м. Дніпро

№ п/п	Назва виду рослин		Родина
	українська	латинська	
1	2	3	4
Гарноквітучі однорічники та багаторічники, що в умовах України культивуються як однорічники			
1	Чорнобривці відхилені	<i>Tagetes patula</i> L.	Asteraceae Dum.
2	Волошка синя	<i>Centaurea cyanus</i> L.	Asteraceae Dum.
3	Петунія гібридна	<i>Petunia × hybrida</i> Vilm.	Solanaceae Juss.
4	Соняшник однорічний	<i>Helianthus annuus</i> L.	Asteraceae Dum.
5	Космея звичайна	<i>Cosmos bipinnatus</i> Cav.	Asteraceae Dum.
6	Калістефус китайський	<i>Callistephus chinensis</i> (L.) Nees	Asteraceae Dum.
7	Нічна красуня звичайна	<i>Mirabilis jalapa</i> L.	Nyctaginaceae Juss.
8	Цинія витончена	<i>Zinnia elegans</i> Jacq.	Asteraceae Dum.
9	Каланхое Блоссфельда	<i>Kalanchoe blossfeldiana</i> Poelln.	Crassulaceae DC.
10	Нагідки лікарські	<i>Calendula officinalis</i> L.	Asteraceae Dum.
11	Газанія гібридна	<i>Gazania × hybrida</i> hort.	Asteraceae Dum.
12	Фіалка Віттрока	<i>Viola × wittrockiana</i> Gams ex Nauenb. & Buttler	Violaceae Batsch
13	Вербена гібридна	<i>Verbena × hybrida</i> hort.	Verbenaceae J.St.-Hil.
14	Шавлія блискуча	<i>Salvia splendens</i> Sellow ex Roemer & J.A. Schultes	Lamiaceae Martinov
Однорічні килимово-мозаїчні та бордюрні рослини			
15	Портулак великоквітковий	<i>Portulaca grandiflora</i> Hook.	Portulacaceae Juss.
16	Традесканція зебрина	<i>Tradescantia zebrina</i> (Schinz) D. R. Hunt	Commelinaceae Mirb.
17	Алісум приморський	<i>Lobularia maritima</i> (L.) Desr.	Brassicaceae Burnett
18	Бегонія вічноквітуча	<i>Begonia semperflorens</i> hort	Begoniaceae Agardh
19	Пеларгонія зональна	<i>Pelargonium zonale</i> Wild.	Geraniaceae Juss.
20	Пеларгонія плющеподібна	<i>Pelargonium peltatum</i> (L.)	Geraniaceae Juss.
21	Гіпоестес криваво-червоний	<i>Hypoestes sanguinolenta</i> Hook.	Acanthaceae Juss.
22	Плектрантус форстера	<i>Plectranthus forsteri</i> Benth.	Lamiaceae Martinov
23	Колеус гібридний	<i>Coleus × hybrida</i> hort	Lamiaceae Martinov
24	Хлорофітум чубатий	<i>Chlorophytum comosum</i> (Thunb.) Jacques	Asparagaceae Juss.
Декоративно-листяні однорічники та багаторічники, що в умовах України культивуються як однорічники			
25	Молочай облямований	<i>Euphorbia marginata</i> Pursh	Euphorbiaceae Juss.

26	Кохія вінична	<i>Kochia scoparia</i> (L.) Schrad.	<i>Amaranthaceae</i> Juss.
27	Калатея смугаста	<i>Calathea zebrina</i> (Sims) Lindl.	<i>Marantaceae</i> R.Br.
Виткі однорічники			
28	Іпомея пурпурова	<i>Ipomoea purpurea</i> (L.) Roth	<i>Convolvulaceae</i> Juss.
Квітучі дворічні рослини			
29	Рожа садова	<i>Althaea rosea</i> L.	<i>Malvaceae</i> Juss.
30	Гвоздики садові	<i>Dianthus caryophyllus</i> L.	<i>Caryophyllaceae</i> Juss.
Ведучі багаторічники			
31	Півники гібридні	<i>Iris</i> × <i>hybrida</i> hort.	<i>Iridaceae</i> Juss.
32	Півники бородаті	<i>Bearded Irises</i>	<i>Iridaceae</i> Juss.
33	Хризантема садова	<i>Chrysanthemum</i> × <i>morifolium</i> Ramat.	<i>Asteraceae</i> Dum.
34	Півонія китайська	<i>Paeonia chinensis</i> hort.	<i>Paeoniaceae</i> Rudolphi
35	Лілійник гібридний	<i>Hermerocallis hybridus</i> hort.	<i>Liliaceae</i> Juss.
36	Айстра ново-англійська	<i>Aster novae-angliae</i> L.	<i>Asteraceae</i> Dum.
37	Флокс розчепірений	<i>Phlox paniculata</i> L.	<i>Polemoniaceae</i> Juss.
Гарноквітучі багаторічники			
38	Жоржина культурна	<i>Dahlia</i> × <i>cultorum</i> Thorsr. et Reis.	<i>Asteraceae</i> Dum.
39	Золотушник канадський	<i>Solidago canadensis</i> L.	<i>Asteraceae</i> Dum.
40	Очиток видний	<i>Sedum spectabile</i> Boreau.	<i>Crassulaceae</i> DC.
41	Канна індійська	<i>Canna indica</i> L.L.	<i>Cannaceae</i> Juss.
42	Катарантус рожевий	<i>Catharanthus roseus</i> (L.) G.Don	<i>Apocynaceae</i> Juss.
43	Калюжниця болотяна	<i>Caltha palustris</i> L.	<i>Ranunculaceae</i> Juss.
44	Рудбекія шорстка	<i>Rudbeckia hirta</i> L.	<i>Asteraceae</i> Dum.
45	Бадан серцелистий	<i>Bergenia crassifolia</i> (L.) Fritsch	<i>Saxifragaceae</i> Juss.
46	Анемона дібровна	<i>Anemonoides nemorosa</i> (L.) Holub	<i>Ranunculaceae</i> Juss.
47	Юка нитчата	<i>Yucca filamentosa</i> L.	<i>Asparagaceae</i> Juss.
48	Соняшничок садовий шорсткий	<i>Heliopsis helianthoides</i> var. <i>scabra</i> Dun	<i>Asteraceae</i> Dum.
49	Ехінацея пурпурова	<i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench	<i>Asteraceae</i> Dum.
50	Гайлардія великоквіткова	<i>Gaillardia</i> × <i>grandiflora</i> Hort. ex Van Houtte	<i>Asteraceae</i> Dum.
51	Мак східний	<i>Papaver orientale</i> L.	<i>Papaveraceae</i> Juss.
52	Флокс волотистий	<i>Phlox paniculata</i> L.	<i>Polemoniaceae</i> Juss.
Декоративно-листяні багаторічні рослини			
53	Страусове перо звичайне	<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.	<i>Onocleaceae</i> E.D.M.Kirchn.
54	Яглиця звичайна	<i>Aegopodium podagraria</i> L.	<i>Apiaceae</i> Lindl.
55	Волошка підбілена	<i>Psephellus dealbatus</i> (Willd.) K.Koch	<i>Asteraceae</i> Dum.
Бордюрні і килимові багаторічники			
56	Хоста ланцетолиста	<i>Hosta lancifolia</i> Engl.	<i>Liliaceae</i> Juss.
57	Хоста подорожникова	<i>Hosta plantaginea</i> (Lam.) Aschers.	<i>Liliaceae</i> Juss.
58	Хоста гібридна	<i>Hosta hybrida</i> hort.	<i>Liliaceae</i> Juss.
59	Гейхера дрібноквіткова	<i>Heuchera micrantha</i> Douglas ex Lindl.	<i>Saxifragaceae</i> Juss.
60	Конвалія звичайна*	<i>Convallaria majalis</i> L.	<i>Asparagaceae</i> Juss.
61	Вербозілля лучне	<i>Lysimachia nummularia</i> L.	<i>Primulaceae</i> Batsch ex Borkh.
62	Фіалка лісова	<i>Viola reichenbachiana</i> Jordan ex Boreau	<i>Violaceae</i> Batsch
63	Бруннера великолиста	<i>Brunnera macrophylla</i> (Adams) I.M.Johnst.	<i>Boraginaceae</i> Juss.
64	Гвоздики крапчасті	<i>Dianthus deltoides</i> L.	<i>Caryophyllaceae</i> Juss.
65	Барвінок малий	<i>Vinca minor</i> L.	<i>Apocynaceae</i> Juss.

66	Очиток їдкий	<i>Sedum acre</i> L.	<i>Crassulaceae</i> DC.
67	Глуха кропива плямиста 'Red Nancy'	<i>Lamium maculatum</i> L. f. Red Nancy	<i>Lamiaceae</i> Martinov
68	Вероніка сива	<i>Veronica incana</i> L.	<i>Plantaginaceae</i> Juss.
Цибулинні багаторічники			
69	Нарцис звичайний	<i>Narcissus poeticus</i> L.	<i>Amaryllidaceae</i> J.St.-Hil.
70	Тюльпан садовий	<i>Tulipa gesneriana</i> L.	<i>Liliaceae</i> Juss.
71	Цибуля голандська	<i>Allium hollandicum</i> R.M.Fritsch	<i>Alliaceae</i> Borkh.
72	Рястка відігнута	<i>Ornithogalum refractum</i> Kit. ex Schltdl.	<i>Asparagaceae</i> Juss.
73	Лілія тигрова	<i>Lilium lancifolium</i> Thunb.	<i>Liliaceae</i> Juss.
Пряно-ароматичні дворічники та багаторічники			
74	Лаванда вузьколиста	<i>Lavandula angustifolia</i> Mill	<i>Lamiaceae</i> Martinov
Декоративні злаки			
75	Очеретянка звичайна	<i>Phalaris arundinacea</i> L.	<i>Poaceae</i> Barnhart

Примітка: * – зростає групами під покривом дерев і кущів.

Найбільш широко представлена родина *Asteraceae*, до якої входить 17 таксонів (22,7 % від загальної кількості видів). *Liliaceae* репрезентована 6 видами (8,0 %), *Lamiaceae* – 5 (6,7 %), *Asparagaceae* – 4 (5,3 %), *Crassulaceae* – 3 (4,0 %), *Аросynaceae*, *Caryophyllaceae*, *Geraniaceae*, *Iridaceae*, *Polemoniaceae*, *Ranunculaceae*, *Saxifragaceae*, *Violaceae* містить по 2 види (2,7 %) (рис. 2). Решта родин включає в себе лише 1 вид. Більшість родів представлені лише 1 видом. Винятком є *Hosta* – 3 види, *Dianthus*, *Iris*, *Pelargonium*, *Phlox*, *Sedum*, *Viola* – по 2 види (рис. 2).

Найбільш популярними видами рослин, що переважають за використанням у квітниках, можна назвати: *Hosta lancifolia*, *Hosta plantaginea*, *Tagetes patula*, *Aster novae-angliae*, *Bearded Irises*, *Iris hybrida*. Дуже рідко зустрічаються *Centaurea cyanus*, *Matteuccia struthiopteris*, *Rudbeckia hirta*, *Gazania* × *hybrida*, *Plectranthus forsteri*, *Lysimachia nummularia* тощо

Виявлені й такі рослини, які широко застосовуються на одній із вулиць, але відсутні на інших ділянках. Так, на дослідженій території вул. Січеславська набережна квітники засаджені *Dahlia* × *cultorum*, а на території інших досліджених об'єктів вона відсутня. Лише на окремих вулицях зростають *Gazania* × *hybrida*, *Verbena* × *hybrida*, *Pelargonium zonale*, *Phlox paniculata*, *Echinacea purpurea*, *Papaver orientale* тощо.

Розподіл декоративні квіткові рослини за виробничими ознаками показав,

що найбільшого застосування на вулицях міста набули гарноквітучі багаторічники – 15 таксонів (20,0 %), гарноквітучі однорічники – 14 таксонів (18,67 %), а також бордюрні та килимові багаторічники – 13 таксонів (17,33 %). Рідше трапляються однорічні килимово-мозаїчні та бордюрні рослини (10 таксонів, 13,33 %), провідні багаторічники (7 таксонів, 9,3 %) та цибулинні багаторічники (5 таксонів, 6,67 %). Незначний відсоток видів декоративно-листяних однорічників і багаторічників. Майже немає витких, квітучих дворічних рослин, пряно-ароматичних дворічників і багаторічників, декоративних злаків.

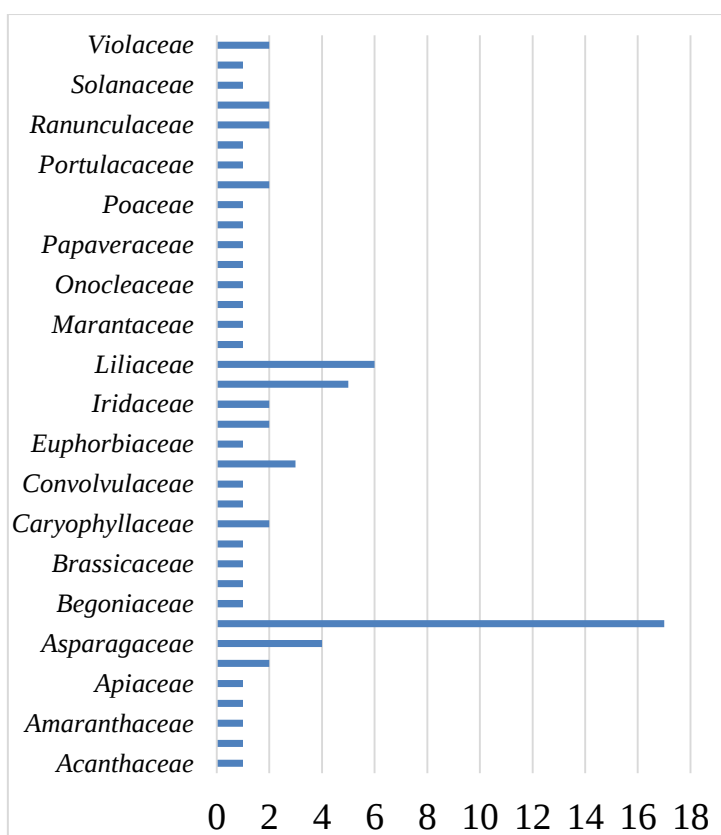

Рис. 2. Представленість родин квіткових рослин на вулицях центральної частини Правобережжя м. Дніпро за кількістю видів, шт.

У квіткових композиціях епізодично трапляються декоративні чагарники. *Spiraea japonica*, *Spiraea media*, *Berberis thunbergii*, *Rosa hybrida*, *Cotoneaster horizontalis*, *Forsythia europaea*, *Syringa vulgaris*, *Juniperus sabina*, *Hibiscus syriacus*, *Hydrangea arborescens*, *Buxus sempervirens*, *Mahonia aquifolium*.

Висновок. На дев'яти досліджуваних вулицях нами виявлено 75 таксонів декоративних квіткових рослин, що належать до 37 родин.

Розподіл за виробничими ознаками можна зобразити наступним чином: гарноквітучі багаторічники (20,0 %) > гарноквітучі однорічники (18,67 %) > бордюрні та килимові багаторічники (17,33 %) > однорічні килимово-мозаїчні та бордюрні рослини (13,33 %) > провідні багаторічники (9,31 %) > цибулинні багаторічники (6,67 %) > декоративно-листяні однорічники – декоративно-листяні багаторічники (4,0 %) > квітучі дворічні рослини (2,67 %) > виткі однорічники – пряно-ароматичні дворічники та багаторічники – декоративні злаки (1,34 %). Найбільш популярними рослинами, що переважають за використанням у квітниках є: *Hosta lancifolia*, *Hosta plantaginea*, *Tagetes patula*, *Aster novae-angliae*, *Bearded Irises*, *Iris hybrida*.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бессонова В. П. Рослини квітників : довідник. Дніпропетровськ : Вид-во «Свідлер А. Л.», 2010. 176 с.
2. Бессонова В. П., Яковлєва-Носарь С. О., Іванченко О. Є. Аналіз квітникового озеленення у парках і скверах Правобережжя міста Дніпра. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2022. Т. 32. № 1. С. 51–61.
3. Бессонова В. П., Яковлєва-Носарь С. О. Екоморфний аналіз квітникового озеленення у парках та скверах правобережжя м. Дніпро. *Proceedings of I International Scientific and Practical Conference “Modern research in world science”* (April 17-19, 2022) SPC “Sci.conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2022. С. 93 –96. URI: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/7009>
4. Бондарєва О. Б. Клумби та живі огорожі. Донецьк : Сталкер, 2007. 156 с.
5. Доброчаєва Д. Н., Котов М. І., Прокудін Ю. Н. та ін. Визначник вищих рослин України. Київ : Наукова думка, 1999. 548 с.
6. Марченко А., Гаврилюк В. Видовий склад однорічних квітково-декоративних рослин у структурі квіткових композицій та їх фітопатологічний стан. *Вісник Львівського національного аграрного університету*. 2013. № 17 (2). С. 162–169.